

17.11.2023

Dnro 1003/03.04.04.04.16/2023

Asia Purkamislupa

Valittaja Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Luvanhakija Nakkilan kunta

Päätös, josta valitetaan

Nakkilan tekninen valiokunta, 28.6.2023 § 61

Rakennuspaikat: Kiinteistöt Keskuskoulu, kiinteistötunnus 531-402-2-87, ja Arontörmä, kiinteistötunnus 531-402-2-173.

Nakkilan kunnan rakennustarkastaja on 9.5.2023 myöntänyt purkamisluvat Nakkilan Kirkonseudun koulun koulurakennukselle ja pyöräkatokselle (lupapäätös 2023-15) sekä asuntolarakennukselle (lupapäätös 2023-16).

Valiokunta ei ole tutkinut Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen (ELY-keskus) oikaisuvaatimusta katsoen, ettei ELY-keskuksella ole purkamislupapäätöksistä muutoksenhakuoikeutta.

Vaatimukset hallinto-oikeudessa

Valiokunnan päätös on kumottava ja asia palautettava valiokunnalle uudelleen käsiteltäväksi.

Valiokunnan olisi tullut tutkia ELY-keskuksen oikaisuvaatimus. Purettavien rakennusten muodostama kokonaisuus on arvioitu oikaisuvaatimuksen tekohetkellä valmistumassa olleessa Satakunnan rakennetun kulttuuriympäristön päivitys- ja täydennysinventoinnissa maakunnallisesti merkittäväksi kohteeksi. Inventoinnista on annettu 12.6.2023 päivätty tiedote, jossa inventoinnin on todettu valmistuneen. Nakkilan Kirkonseudun koulu ja asuntola sijoittuvat maakunnallisesti merkittäväksi arvoalueelle ”Kirkonkylän koulu ympäristöineen” eli rakennusten muodostama kokonaisuus on arvioitu maakunnallisesti merkittäväksi kohteeksi.

Asian käsittely ja selvittäminen hallinto-oikeudessa

Nakkilan kunnan rakennustarkastaja on hallintosäännön valtuutuksen nojalla antanut lausunnon.

Nakkilan kunnanhallitus on antanut vastineen.

ELY-keskus on antanut vastineen.

Hallinto-oikeuden ratkaisu

Hallinto-oikeus kumoaa teknisen valiokunnan päätöksen ja palauttaa asian valiokunnalle uudelleen käsiteltäväksi.

Ratkaisun perustelut

Asiassa on hallinto-oikeudessa kysymys siitä, onko ELY-keskuksella ollut oikeutta hakea oikaisuvaatimuksin muutosta nyt kysymyksessä olevien rakennusten purkamista koskevista päätöksistä.

Maankäyttö- ja rakennuslain 18 §:n 2 momentin mukaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on valvottava, että kaavoituksessa, rakentamisessa ja muussa alueiden käytössä otetaan huomioon vaikutuksiltaan valtakunnalliset ja merkittävät maakunnalliset asiat.

Saman lain 192 §:n 3 momentin mukaan valitusoikeus rakennuksen purkamista koskevasta päätöksestä on elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella silloin, kun rakennus on valtakunnallisesti tai maakunnallisesti merkittävä.

Hallituksen esityksen (251/2016 vp) maankäyttö- ja rakennuslain 192 §:n yksityiskohtaisissa perusteluissa todetaan, että ELY-keskuksen valitusoikeutta muutettaisiin koskemaan ainoastaan valtakunnallisesti tai maakunnallisesti merkittävien rakennusten purkamislupapäätöksiä. Vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan purkamislupajärjestelmä liittyy läheisesti rakennussuojeluun. Tarkoituksena on varmistaa, ettei suojelun arvoisia rakennuksia pureta, ennen kuin suojelukysymys saadaan ratkaistuksi (ks. KHO 2002:73 ja KHO 2002:74). Rakennusperinnön suojelemisesta annetun lain (498/2010) 8 §:n mukaan rakennus voidaan suojella, jos se on valtakunnallisesti, maakunnallisesti tai paikallisesti merkittävä. Lainkohdassa säädetään myös perusteista, joiden nojalla merkittävyyttä arvioidaan. Käytännössä rakennusten merkittävyyttä arvioidaan rakennusperinnön inventoinneissa ja muissa asiantuntijaselvityksissä. Jos rakennus saattaa olla valtakunnallisesti tai maakunnallisesti merkittävä, mutta inventointia ei ole tehty tai rakennus on esimerkiksi valitun alueen, teeman tai aikakauden johdosta jäänyt inventoinnin ulkopuolelle, voidaan selvitystä rakennuksen merkittävyydestä tarvittaessa hankkia esimerkiksi asiantuntijaviranomaisen lausunnon avulla.

Saadun selvityksen mukaan rakennuksia ei ole suojeltu voimassa olevassa asemakaavassa vuodelta 2005. Alueella on vireillä asemakaavan muutos, ja kunnassa on päätetty rakentaa uusi yhtenäiskoulu purettavaksi haettujen rakennusten tilalle. Vuonna 2015 hyväksytyssä oikeusvaikutteisessa Nakkilan kunnan taajamaosayleiskaavassa ja osayleiskaavan tarkistuksessa Kirkonseudun koulu (kohdenro 154) on osoitettu suojeltavaksi rakennukseksi, joka on paikallisesti arvokas B-luokan kohde. Suojelumääräyksen mukaan arvokkaan rakennuskannan säilyminen on suotavaa, merkinnällä osoitettua kohdetta ei saa ilman pakottavaa syytä purkaa.

Satakunnan museon ylläpitämän Y-PAKKI-inventointitietokannan mukaan koulusta on vuonna 2009 laadittu rakennusinventointi, jonka perusteella Kirkonseudun koulu on historiallisesti, rakennushistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kohde. Kohde on inventoitu vireillä olevan Satakunnan maakuntakaava 2050:n päivityksen yhteydessä. Kyseisen maakunnallisesti merkittävien rakennettujen kulttuuriympäristöjen päivitys- ja täydennysinventoinnin (Ramboll, 25.5.2023) mukaan Kirkonseudun koulu ja asuntola sijoittuvat maakunnallisesti merkittävälle arvoalueelle 6 ”Kirkonkylän koulu ympäristöineen”.

Hallinto-oikeus toteaa, että Kirkonseudun koululla asuntoloineen on jo aiemmin todettu olevan paikallisia suojeluarvoja. Viimeisimmässä, ennen valituksenalaisen päätöksen tekemistä valmistuneessa täydennysinventoinnissa koulun ja asuntolarakennuksen on arvioitu kuuluvan maakunnallisesti merkittävän rakennetun kulttuuriympäristön alueelle. Tämän vuoksi ja kun lisäksi otetaan huomioon purkamislupajärjestelmän tarkoitus, ELY-keskuksella on muutoksenhakuoikeus rakennusten purkamislupia koskevassa asiassa. Teknisen valiokunnan päätös, jolla ELY-keskuksen oikaisuvaatimus on jätetty tutkimatta, on näin ollen kumottava, ja asia palautettava valiokunnalle uudelleen käsiteltäväksi.

Sovelletut oikeusohjeet

Perusteluissa mainitut

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla vain, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Valitusosoitus on liitteenä (Julkipanon jälkeen).

Hallinto-oikeuden kokoonpano

Asian ovat ratkaisseet hallinto-oikeustuomarit Veronica Storträsk, Tiina Forsten ja Satu Lehto. Asian on esitellyt hallinto-oikeuden esittelijä Lauri Kinnunen.

Tämä päätös on sähköisesti varmennettu ja tulostettu hallinto-oikeuden asianhallintajärjestelmästä.

Jakelu

Päätös

Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Maksutta

Nakkilan tekninen valiokunta

Nakkilan kunnanhallitus

Tiedoksi tilastollista seurantaan varten

Ympäristöministeriö

Hallinto-oikeuden yhteystiedot

Turun hallinto-oikeus

Sairashuoneenkatu 2-4 (PL 32), 20101 Turku

turku.hao@oikeus.fi

Puh. 029 56 42400

<https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Liite hallinto-oikeuden päätökseen

VALITUSOSOITUS (Julkipanon jälkeen)

Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla **korkeimpaan hallinto-oikeuteen** kirjallisella valituksella, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Valitusluvan myöntämisen perusteet

Oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 111 §:n mukaan valituslupa on myönnettävä, jos:

- 1) lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa tapauksissa tai oikeuskäytännön yhtenäisyyden vuoksi on tärkeätä saattaa asia korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi;
- 2) asian saattamiseen korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi on erityistä aihetta asiassa tapahtuneen ilmeisen virheen vuoksi; tai
- 3) valitusluvan myöntämiseen on muu painava syy.

Valituslupa voidaan myöntää myös siten, että se koskee vain osaa muutoksenhaun kohteena olevasta hallinto-oikeuden päätöksestä.

Valitusaika ja tiedoksisaantipäivä

Tämä päätös on annettu julkipanon jälkeen päätökseen merkittynä antopäivänä, jolloin päätöksen katsotaan tulleen asianomaisten tietoon. Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa edellä mainitusta päivästä, sitä päivää lukuun ottamatta.

Valituksen sisältö

Valituksessa, johon on sisällytettävä valituslupahakemus, on ilmoitettava

- valittajan nimi ja yhteystiedot mukaan lukien se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite); jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä, on valituksessa mainittava myös tämän yhteystiedot
- päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös)
- peruste, jolla valituslupaa pyydetään, sekä syyt, joiden vuoksi valitusluvan myöntämiseen on mainittu peruste
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset)
- vaatimusten perustelut
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä korkeimmalle hallinto-oikeudelle. Jos usea tekee valituksen yhdessä, voidaan joku heistä ilmoittaa yhdyshenkilöksi.

Valituksen liitteet

Valitukseen on liitettävä

- hallinto-oikeuden päätös valitusosoituksineen
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen, joka ei ole toiminut asiamiehenä asian aikaisemmassa käsittelyvaiheessa, ja joka ei ole asianajaja, julkinen oikeusavustaja tai luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja, on liitettävä valitukseen valtakirja.

Valituksen toimittaminen

Valitus on toimitettava valitusajassa **korkeimmalle hallinto-oikeudelle**. Sen tulee olla perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Tämä koskee myös tilanteita, joissa valitus toimitetaan sähköisen asiointipalvelun kautta tai sähköpostitse. Asiakirjat voi toimittaa myös sähköisessä asiointipalvelussa. Asiakirjojen lähettäminen postitse tai sähköisesti tapahtuu lähettäjän omalla vastuulla.

Korkeimman hallinto-oikeuden yhteystiedot:

Käyntiosoite:	Postiosoite:
Paasivuorenkatu 3	PL 180
00530 Helsinki	00131 HELSINKI

Puhelin: 029 56 40260 (kirjaamo)

Fax: 029 56 40382

Sähköposti: korkein.hallinto-oikeus@oikeus.fi

Hallinto- ja erityistuomioistuinten sähköinen asiointipalvelu:

<https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

**KORKEIMMAN HALLINTO-OIKEUDEN PÄÄTÖKSESTÄ PERITTÄVÄ
OIKEUDENKÄYNTIMAKSU**

Muutoksenhakuasian ja valituslupa-asian käsittelystä korkeimmassa hallinto-oikeudessa peritään 530 euron suuruinen oikeudenkäyntimaksu.

Oikeudenkäyntimaksua ei korkeimmassa hallinto-oikeudessa peritä tuomioistuimmaksulain 5 §:ssä tarkoitetuista maksuttomista suoritteista tai mikäli maksun perimättä jättämiseen on lain 4 §:ssä tarkoitettu peruste.

Oikeudenkäyntimaksua ei myöskään peritä, jos korkein hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi. Lopputuloksesta riippumatta maksu peritään kuitenkin veroasiassa annettua ennakkoratkaisua koskevassa muutoksenhakuasiassa.

Oikeudenkäyntimaksua ei peritä oikeusapulain nojalla käsittelymaksuista vapautetuilta eikä muualla laissa viranomaisen toimenpiteistä suoritettavista maksuista vapautetuilta. Jos maksun periminen olisi ilmeisen kohtuutonta, viranomainen tai maksun määräävä virkamies voi yksittäistapauksessa määrätä, ettei maksua peritä.

Tuomioistunmaksulaki (1455/2015)